

# BENİN ÜLKE BÜLTENİ

2017



DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU  
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

# İçindekiler

Genel Bilgiler .....	3
Siyasi Yapı .....	3
Genel Ekonomik Görünüm .....	4
Sektörler .....	5
Madencilik .....	5
Sanayi .....	5
Tarım ve Hayvancılık.....	5
Ulaştırma ve Telekomünikasyon Altyapısı.....	6
Enerji.....	6
Turizm.....	7
İnşaat ve Müteahhitlik Hizmetleri .....	7
Dış Ticaret.....	7
İthalat yaptığı başlıca ülkeler (1000\$) .....	8
Benin'in İthalatında Başlıca Ürünler (1000\$) .....	8
İhracat yaptığı başlıca ülkeler (1000\$).....	9
Benin'in İhracatında Başlıca Ürünler (1000\$).....	9
Türkiye ile Ekonomik ve Ticari İlişkiler.....	10
Türkiye ile İkili Ticaret.....	10
Türkiye-Benin Dış Ticaret Değerleri (1.000 dolar) .....	10
Türkiye'nin Benin'e İhracatında Başlıca Ürünler (1000\$).....	11
Türkiye'nin Benin'den İthalatında Başlıca Ürünler (1000\$).....	11
Dış Ticaret Politikası ve Vergiler .....	12
Dış Ticaret Politikası.....	12
İthalat Rejimi .....	12
Geçici Giriş .....	12
İthalat Yasak Olan Mallar .....	12
Gümrük Tarifeleri .....	12
Ticari Engeller .....	13
Ürün Standartları İle İlgili Uygulamalar .....	13
Muayene.....	13
Uygunluk Belgesi .....	13
Etiketleme .....	13
Doğrudan Yabancı Yatırımlar .....	14

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü .....	14
Serbest Bölgeler .....	14
Pazar ile İlgili Bilgiler .....	14
Dağıtım Kanalları .....	14
Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler .....	14
Kamu Alımları .....	15
Reklam ve Promosyon .....	15
Satış Sonrası Hizmetler .....	15
Ulaşım ve Taşımacılık Maliyetleri .....	15
Faydalı Bilgiler.....	16
Yürütme Kurulu Üyeleri.....	16
İletişim .....	17

# BENİN

## Genel Bilgiler

<b>Resmi Adı</b>	: Benin Cumhuriyeti
<b>Yönetim Şekli</b>	: Cumhuriyet
<b>Devlet Başkanı</b>	: Patrice Talon
<b>Yüz Ölçümü</b>	: 112,622 km <sup>2</sup>
<b>Toplam Nüfus</b>	: 11.175.692
<b>Nüfus Artış Hızı</b>	: % 2,81
<b>GSYH</b>	: 9.5 Milyar ABD Doları(2017)
<b>Ortalama Yaşam Süresi:</b>	59.2
<b>Etnik Dağılım</b>	: Fon % 39.2, Adja % 15.2, Yoruba % 12.3, Bariba % 9.2, Peulh % 7, Ottamari % 6.1, Yoa-Lokpa % 4, Dendi % 2.5, Diğer % 4.5
<b>Dini Dağılım</b>	: Hristiyan % 42.8, Müslüman % 24.4, yerel dinler % 32.8
<b>Okuma Yazma Oranı</b>	: % 52,2
<b>Konuşulan Diller</b>	: Fransızca
<b>Başkent</b>	: Porto Novo (Hükümet merkezi Kotonu'dadır.)
<b>Başlıca Büyük Şehirler</b>	: Kotonu, Abomey, Calavi, Djougou, Porto Novo
<b>Para Birimi</b>	: CFA Frankı
<b>Saat Farkı</b>	: -2
<b>Resmi Tatiller</b>	: Yeni yıl (1 Ocak), Geleneksel Dini Gün (10 Ocak), İşçi Günü (01 Mayıs), Bağımsızlık Günü (01 Ağustos), Hamsin Yortusu (15 Ağustos), Azizler Bayramı (01 Kasım), Noel (25 Aralık)

**Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar:** Birleşmiş Milletler, Afrika Birliği, İslam İşbirliği Teşkilatı, Afrika Kalkınma Bankası, Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS), Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği (UEMOA), Sahel Devletleri Topluluğu (CEN-SAD), Uluslararası Frankofoni Örgütü (OIF).

## Siyasi Yapı

Benin (eski adıyla Dahomey) köle ticareti döneminde bu ticaretin önemli merkezlerinden biri olmuştur. Ardından, 1892-1960 yıllarında Fransız sömürge yönetimi altında kalmıştır.

Benin'in, bağımsızlığını izleyen yıllarda demokrasi deneyimi 1972 yılında Yarbay Mathieu Kerekou'nun yaptığı askeri darbeyle akamete uğramış, Kerekou, 1991 yılına kadar süren darbe yönetiminde, önce Afrika'ya özgü yönetim sistemi arayışına girmiş, peşinden komünizmi ve son olarak piyasa ekonomisi sistemini denemiş, darbe yönetiminin son yılında çeşitli toplum kesimlerinin katılımıyla demokratik bir anayasa yazılmasına öncülük etmiş ve serbest seçimleri kaybederek görevini bırakan ilk Afrika lideri olmuştur.

Benin 1991'den beri demokrasiyle yönetilmektedir. Eski darbe lideri Mathieu Kerekou, 1996 ve 2001 Cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazanarak tekrar ülkeyi yönetmiş ve Anayasal süresi dolduğundan 2006'da görevi bırakmıştır. Benin'in Ankara Büyükelçisi Moise Kerekou, eski Cumhurbaşkanı Kerekou'nun oğludur. Benin Cumhurbaşkanı Boni Yayi'nin Türkiye'ye yönelik özel bir ilgisi ve Türkiye'nin Benin'e kalkınma yolunda destek olmasına yönelik beklentisi bulunmaktadır.

83 üyeli halihazırdaki 7. dönem Benin Ulusal Meclisi 26 Nisan 2015 tarihinde seçilmiştir. Yayi, bir önceki hükümette yer almayan Başbakanlık makamını Haziran 2015'de yeniden ihdas ederek bu

göreve Fransız-Benin çifte vatandaşı ve Fransa'nın en büyük finans kuruluşu PAI Partners şirketinin o dönem Başkanlığını yürüten Lionel Zinsou'yu atamıştır.

Boni Yayi'nin Cumhurbaşkanlığı dönemi (2006 Mart ayından itibaren) Benin açısından birçok kurumun yenilediği bir dönüşüm dönemi olmuştur. Ölüm cezası lağvedilmiş, iş hukuku gözden geçirilerek ülkede grev yasağı kaldırılmış, işçilere sendika kurma hakkı tanınmıştır. İşçi hakları konusunda Benin Afrika'nın ileri konumdaki ülkelerinden biri haline gelmiştir. Yapılan reformların yanında ekonomide de önemli gelişmeler kaydedilmekle birlikte sıklıkla görülen kaçakçılık ve rüşvet olayları Benin için hala önemli sorunları oluşturmaktadır.

Benin'in son yıllardaki demokratik yönetimi, istikrarı ve uluslararası barışı koruma operasyonlarında üstlendiği pozitif rol, ülkenin uluslararası itibarının artmasına önemli katkı sağlamıştır. Nitekim Benin'in 2004-2005 döneminde üstlendiği Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi geçici üyeliği ve 2012'de yürüttüğü Afrika Birliği Dönem Başkanlığı bu durumun bir getirisi olarak değerlendirilebilir.

Benin'de Devlet başkanı 5 yıllık bir dönem için olmak üzere en fazla iki dönem seçilebilmektedir. Devlet Başkanının parlamentoyu feshetme yetkisi yoktur. Mart 2011'de gerçekleştirilen Devlet Başkanlığı seçimini, (2006 yılındaki seçimi de kazanan bağımsız aday) Mr. Boni Yayi tekrar kazanmıştır. 2016 yılında yapılan başkanlık seçimi ile Patrice Talon seçilmiştir.

Ülke Alibori, Atakora, Atlantique, Borgou, Collines, Kouffo, Donga, Littoral, Mono, Oueme, Plateau ve Zou olmak üzere 12 yönetim bölümüne ayrılmıştır.

## Genel Ekonomik Görünüm

Benin'de ekonomide ön plana çıkan sektörler tarım ve hizmetler sektörleridir. GSYİH'nin % 30'undan fazlasını oluşturan tarım sektörü, nüfusun % 50'den fazlasının ana geçim kaynağıdır. Ticari ürünler ihracat için yetiştirilmekte, gıda ürünleri ise hem iç tüketim hem de ihracat amacıyla yetiştirilmektedir. Ülke nüfusunun önemli bir bölümünün geliri pamuk üretiminden sağlanmaktadır. Ülkenin döviz kazançlarının yaklaşık % 10'u pamuk ihracatından temin edilmektedir. Hizmetler sektörü GSYİH'nin yaklaşık olarak % 55'ini oluşturmakta ve nüfusun % 35'ini istihdam etmektedir. Hizmetler sektörü içinde başta Nijer ve Nijerya ile yapılan ticaret ve nakliye ön plan çıkmaktadır. Nijerya ile büyük bölümü kayıt dışı olan ticaretin, GSYİH'nin üçte biri civarında olduğu tahmin edilmektedir. Dolayısıyla Benin ekonomisi Nijerya'nın ekonomi politikalarına büyük ölçüde bağımlıdır. Son yıllarda çimento sektörü alt yapı yatırımlarından dolayı gelişmiş olsa da ülkede genel olarak sanayi sektörü fazla gelişmemiştir.

Tarım sektörü, başta pamuk üretimi ve re-export ve Nijerya ile yapılan gayri resmi ticaret ekonomik büyümeyi sürükleyen en önemli unsurlardan birisidir.

Ekonomik reform programı mali yapının güçlendirilmesine ve özellikle pamuk ile telekomünikasyon sektörlerinde ve Cotonou Limanı'nda yapısal reformların uygulanmasına odaklanmış bulunmaktadır. Son yıllarda hükümet Benin'i gemi nakliyatı açısından Nijerya'nın Lagos'una alternatif bir bölgesel üs olarak tesis etmek amacıyla altyapı harcamalarını artırmıştır. Fakat sınırlı iç pazar ve karayolu taşımacılığındaki zorluk Kotonu'nun Lagos'un yerini almasını güçleştirmektedir.

Ülkede para politikası bölgesel merkez bankası (BCEAO: Banque centrale des Etats de l'Afrique de l'ouest - West Africa Central Bank) tarafından kontrol edilmektedir. Bankanın ana önceliği 8 üye ülkesinde CFA Frankının, Euroyla olan bağının korunmasıdır. Bu sebeple, söz konusu Bankanın izleyeceği politika asıl olarak Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) izlediği politikalardan etkilenmektedir.

## Sektörler

### Madencilik

Benin'de mermer, demir ve fosfat rezervleri olduğu bilinmekle birlikte kireçtaşı ocakları (çimento üretimi için) dışında önemli bir madencilik faaliyeti bulunmamaktadır. Diğer taraftan 1996 yılında uygulamaya geçen mineral geliştirme programı ile 1999 yılındaki mevzuat değişiklikleri neticesinde, sektörde son yıllarda ilerlemeler kaydedilmiştir. Birçok yabancı firma ile altın araması konusunda anlaşmalar imzalanmıştır. Petrol üretimi 1982 yılında başlamış, ancak rezervin tükenmesi sonucu 1998 yılında sona ermiştir. 2002 yılından itibaren petrol arama çalışmalarına yeniden başlanmakla birlikte, bahse konu ülkede halen kayda değer bir petrol üretimi bulunmamaktadır.

### Sanayi

Benin'de sanayi sektörünün GSYİH'ye katkısı yaklaşık olarak % 13 civarındadır. İmalat sanayindeki belli başlı alanlar içinde tarım ürünleri işleme sanayi ile bazı temel tüketim maddeleri, tekstil, inşaat malzemeleri ve kimyasal ürünler üretimi yer almaktadır. Tekstil üretimi pamuk üretimindeki istikrarsızlıklar ve artan rekabet nedeniyle dalgalanmalar göstermektedir. Çimento üretimi inşaat sektöründeki gelişmelere paralel olarak artmaktadır. Onigbolo'daki çimento fabrikası ile Savé'deki şeker fabrikası Benin'de sanayinin önemli tesisleridir. Tarıma dayalı sanayide son on yıldır pamuk işleme başı çekmektedir. Pamuk üretiminde reformların hızlandırılmaması ve değişken hava koşulları nedeniyle ülkede çırçırılama tesislerinin kapasitesi (560 bin ton/yıl) pamuk üretim miktarının (300 bin ton/yıl) çok üzerinde kalmıştır.

### Tarım ve Hayvancılık

Tarım ülkedeki en önemli geçim kaynaklarından birisidir. Geçimlik tarım işletmeleri halkın hemen hemen yarısının temel gıdasını ve gelirini sağlamaktadır. Geleneksel olarak üretilen en önemli ürün pamuktur, ancak hem fiyat dalgalanmalarından hem de Nijerya'nın ticaret politikalarından ciddi derecede etkilenmektedir. Ülkede üretilen belli başlı ürünler içinde mısır, sorgum, darı, manyok, tatlı patates, bakliyat, palm yağı, maun cevizi ve yer fıstığı yer almaktadır. Ancak ülkede üretilen tarımsal ve hayvansal ürünlerin çoğu ülke içinde tüketilmekte olduğundan, Benin gıda tarım ve gıda ürünlerinde net ithalatçı durumundadır.

Benin'de tarım sektöründe öncelikle fakir çiftçilere tarımsal girdi temininde kolaylık sağlanması, kullanılmayan sulama kanallarının ve drenaj sistemlerinin işler hale getirilerek sulanabilir tarım alanlarının artırılması ve iyileştirilmesi ve çiftlik hayvanlarının hastalıklara karşı aşılması önem taşımaktadır. Hükümet ve diğer kuruluşlar tarafından yürütülmekte olan programlarda gıda yardımı ve üretim girdileri sağlamaya yönelik olanlara öncelik verilmesi ve uzun dönemde tarım sektörünün iyileştirilmesi için dış yardımların artırılması da sektör için önem arz etmektedir.

Benin'de hayvancılık ve balıkçılık GSYİH'nin sırasıyla yaklaşık % 6 ve % 4'ünü oluşturmaktadır. Sığır yetiştiriciliği daha ziyade ülkenin kuzeyinde yapılmakta olup, güney bölgelerinde de üretimin artırılması için çaba sarf edilmektedir. Üretim talebin %60'ını karşılamaktadır. Hayvancılık



sektöründeki en önemli sorun hastalıkların yaygınlığı ve veteriner hizmetlerinin yetersizliğidir. Uzun dönemli bir plan çerçevesinde süt ürünlerinde kendine yeterliliğe ulaşılması planlanmaktadır. Ülkede tutulan balık miktarı yaklaşık 40 bin ton civarındadır. Bu miktar içinde iç sularda tutulunanların payı %75'dir.

## **Ulaştırma ve Telekomünikasyon Altyapısı**

Benin'de alt yapı, yatırımların sınırlı kalması nedeniyle yetersiz durumdadır. Başta karayolları, havaalanları ve limanlar olmak üzere altyapının iyileştirilmesi öncelikli hedefler arasındadır.

Benin'de 579 km'si ana hat olmak üzere toplam 635 km uzunluğunda demiryolu ağı mevcuttur. Hattın en önemli bölümü Cotonou ile Parakou arasındadır. Yılda ortalama 700 bin yolcunun ve 350 bin ton ticari yükün demiryolu ile taşındığı tahmin edilmektedir.

Karayolu ağı toplam 7.700 km uzunluğunda ana ve tali yollardan oluşmaktadır. Karayolları daha ziyade Cotonou'yu Nijer ve Burkina Faso'ya bağlayan kuzey-güney doğrultusunda yoğunlaşmıştır. Sektörel stratejiler çerçevesinde karayollarında çoğu dış yardımlarla finanse edilen yatırımlar gerçekleştirilmiştir. Hali hazırda ana hatların tamirata ve iyileştirilmesi ve çiftçilerin ürünlerini pazarlara ulaştırabilmelerini teminen yeni tali yollar yapılmasına odaklanılmış bulunmaktadır.

Ülkenin tek derin su limanı Cotonou Limanı'dır. Cotonou Limanı'nda elleçlenen yük miktarı, Nijerya, Nijer ve Burkina Faso ve diğer bazı ülkeler ile yapılan transit ticaret dahil, 7 milyon ton civarındadır. Liman hizmetleri ile ilgili olarak karşılaşılan belli başlı sorunlar içinde hizmet ücretlerinin yüksekliği, işlemlerin yavaşlığı ve yetersiz güvenlik yer almaktadır.

Ülkede bir uluslararası (Cotonou) havaalanı ve ikinci derecede dört havaalanı vardır. Cotonou havaalanı yıllık yolcu sayısı 250.000 civarındadır. Air France, Air Sénégal, Air Mauritania, Air Burkina, Air Ivoire ve Royal Air Maroc Benin'e uçuş yapan uluslararası ve bölgesel belli başlı havayolu şirketleridir.

Benin'de 80 bin civarında sabit telefon hattı mevcuttur ve telefon şebekesinin kapasitesinin artırılması çalışmaları devam etmektedir. Ülkede mobil telefon sektöründe operatör sayısı 5 olup, abone sayısı 1,2 milyon civarındadır. İnternet giderek yaygınlaşmakta, kullanıcı sayısının 500 bini geçtiği tahmin edilmektedir.

## **Enerji**

Ülkedeki en önemli enerji kaynağı başta odun olmak üzere biyokütle kaynaklardır. Elektrik enerjisi bir Benin-Togo ortak monopoli olan Communauté électrique du Bénin (CEB) tarafından üretilmekte ve ithal edilmektedir. Elektrik ithalatının yaklaşık % 80'i Gana'dan, % 20'si ise Fildişi Sahili'nden gerçekleştirilmektedir. Ülke elektrik ihtiyacının hemen hemen % 70'i ithalatla karşılanmaktadır. Gana'dan gelen elektrik kuraklıklar nedeniyle kesintiye uğrayabilmektedir. 1997 yılında Nijerya-Nijer elektrik şebekesi, Togo, Benin, Gana, Fildişi Sahili ve Burkina Faso'yu birleştiren şebekeye bağlanmıştır. Böylece fazladan bir elektrik enerji kaynağına kavuşulmuş ve "Batı Afrika Enerji Havuzu"nun (WAPP) oluşturulması yönünde hayati bir adım atılmıştır. WAPP Batı Afrika Ekonomik Topluluğu tarafından yürütülmekte olan bir projedir.

## Turizm

Benin’de turizm az gelişmiş bir sektördür. Ülkeye yılda gelen turist sayısının 200 bin kişinin altında olduğu tahmin edilmektedir. Ülkeye gelenlerin çoğunluğunu Batı Afrika paket turlarına katılan Fransızlar oluşturmaktadır. Benin’de Grand Popo ve Porto Novo’nun tarihi sahil kasabaları, Ganvié etrafındaki lagünler, Abomey’deki saraylar, Pendjari’deki milli park, Burkina Faso ve Nijer sınırındaki Park W milli parkı, başkent Porto Novo’daki müzeler ve mimari belli başlı çekim merkezleridir. Ülkedeki konaklama alt yapısı çeşitli kalitelere otellerden oluşmaktadır. Benin’de hükümet turizmi, ekonomik faaliyetleri çeşitlendirecek, daha fazla yabancı yatırım çekecek ve tarıma bağımlılığı azaltacak bir yöntem olarak görmektedir. Hükümetin bu konuda ulusal bir planı olmakla birlikte turizmin geliştirilmesine yönelik ciddi adımlar atılmış değildir.

## İnşaat ve Müteahhitlik Hizmetleri

Son yıllarda hızlı bir gelişme kaydeden inşaat sektörü GSYİH’nin yaklaşık % 4’üne tekabül etmektedir. Hükümetin büyük ölçekli alt yapı yatırımlarını uygulamaya geçirmesiyle birlikte sektörün gelişmeye devam edeceği öngörülmektedir. Sektördeki belli başlı projelerin içinde konut yapımı ile başta karayolu yapımı ve bakımı olmak üzere alt yapı yatırımları yer almaktadır. Bu projelerin önemli bir bölümü dış yardımlarla finanse edilmektedir.

## Dış Ticaret

Ülkenin ihracatı büyük ölçüde geleneksel tarım ürünleri ile bazı sanayi ürünlerinin ihracatına dayanmaktadır. Bu ürünlerden özellikle tarım ürünlerinin ihracatında, dünya fiyatlarına ve hava koşullarına bağımlılık nedeniyle dalgalanmalar görülmektedir. Benin’de iç talep önemli ölçüde ithalatla karşılanmaktadır. Benin’in dış ticaret dengesi genel olarak açık vermektedir. Başta Nijerya olmak üzere komşu ülkelerle kayıt dışı ticaretin (çoğunluğu re-export) varlığı, ülkenin dış ticaret istatistiklerinin sağlıklı olarak belirlenmesinde engel teşkil etmektedir. Başta Nijerya olmak üzere komşu ülkelerle kayıt dışı ticaretin (çoğunluğu re-export) varlığı, ülkenin dış ticaret istatistiklerinin sağlıklı olarak belirlenmesinde engel teşkil etmektedir. 2000 yılında bu yana Türkiye ile Benin arasındaki ticareti incelediğimizde, ticaret hacmimizin 2017 yılında 115 milyon dolara ulaştığı görülmektedir. İkili ticarete ihracatımız sürekli artış göstermiş her yıl dış ticaret fazlası verilmiştir.

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2005	288	899	1.187	-611
2006	225	1.003	1.228	-778
2007	274	1.631	1.905	-1.357
2008	421	1.714	2.135	-1.293
2009	425	1.549	1.974	-1.124
2010	533	2.133	2.666	-1.600
2011	388	2.070	2.458	-1.682
2012	460	2.316	2.776	-1.856



<b>2013</b>	602	2.940	3.542	-2.338
<b>2014</b>	951	3.596	4.547	-2.645
<b>2015</b>	625	2.539	3.164	-1.914
<b>2016</b>	410	2.539	3.040	-2.220
<b>2017</b>	732	3.068	3.800	-2.336

*Kaynak: TÜİK*

### İthalat yaptığı başlıca ülkeler (1000\$)

Benin'in ithalatı yeni yatırımlar ve artan iç taleple birlikte her yıl büyüme göstermiştir. Ülkenin ithalatında en önde gelen ülkeler Çin, Tayland ve Hindistan'dır.

ÜLKELER	2015	2016	2017
<b>TOPLAM İTHALAT</b>	2.539.144	2.630.158	3.068.412
Hindistan	243.843	391.721	585.435
Tayland	191.397	326.505	443.240
Çin	276.490	221.437	240.703
Hollanda	79.551	125.349	219.142
Togo	219.543	191.347	215.279

*Kaynak: ITC Trade Map*

### Benin'in İthalatında Başlıca Ürünler (1000\$)

Benin'in ithalatı 2017 yılında 3,06 milyar dolara yükselmiştir. Ülkedeki üretimin kısıtlı olması nedeniyle, ithal edilen ürün yelpazesi oldukça geniştir. 2017 yılı itibarıyla ithalatta öne çıkan başlıca ürünler, pirinç, petrol yağları, palm yağı, elektrik enerjisi, tavuk eti, ilaçlar, otomobiller, şeker, motosikletler, balıklar, buğday unu, çimento, gaz türbinleri, telefonlar, petrol gazları, demir veya alaşımsız çelikten filmaşın ve pamuklu kumaşlardır. İthal edilen ürünlerin bir bölümü komşu ülkelere gönderilmektedir.

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
	<b>TOPLAM İTHALAT</b>	<b>2.473.660</b>	<b>4.809.368</b>	
1006	Pirinç	773.532	1.079.385	
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	343.269	369.196	

1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	69.258	203.008
2716	Elektrik enerjisi	93.552	121.364
0207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	167.373	100.420
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	72.283	86.566
8703	Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	93.107	69.799

*Kaynak: ITC Trade Map*

### İhracat yaptığı başlıca ülkeler (1000\$)

Benin, ihracatının önemli bir kısmını Vietnam, Bangladeş, Malezya, Hindistan ve Nijerya'ya gerçekleştirmektedir.

ÜLKELER	2015	2016	2017
<b>TOPLAM İHRACAT</b>	<b>624.913</b>	<b>409.752</b>	<b>731.589</b>
Vietnam	46.706	13.192	100.417
Bangladeş	46.528	41.950	90.849
Malezya	54.958	53.988	84.431
Hindistan	81.107	63.100	75.116
Nijerya	39.204	27.091	73.007

*Kaynak: ITC Trade Map*

### Benin'in İhracatında Başlıca Ürünler (1000\$)

Benin'in toplam ihracatı 2017 yılında 731,6 milyon dolara yükselmiştir. Benin'in ihracatının yarısından fazlasını kaju ve pamuk ihracatı oluşturmaktadır. Ülkenin diğer önemli ihraç ürünleri, diğer yağlı tohumlar, ayçiçeği yağı, tavuk eti, altın, çimento, petrol yağları, diğer kabuklu meyveler, palm yağı ve pamuklu kumaşdır. İhracatta re-export önemli bir yer tutmaktadır.

GTİP	ÜRÜNLER	2014	2015	2016
	<b>TOPLAM İHRACAT</b>	<b>624.913</b>	<b>409.752</b>	<b>731.589</b>
5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	262.230	175.462	345.797
801	Hindistan cevizi, brezilya ve kaju cevizi (taze/kurutulmuş)	71.065	39.149	80.000
1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	5.500	8 197	24.608
1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	4.898	4.629	24.245
207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	176	21	22 632

*Kaynak: ITC Trade Map*

## Türkiye ile Ekonomik ve Ticari İlişkiler

### Türkiye ile İkili Ticaret

2000 yılında bu yana Türkiye ile Benin arasındaki ticareti incelediğimizde, ticaret hacmimizin 2016 yılında 87 milyon dolara ulaştığı görülmektedir. İkili ticarete ihracatımız sürekli artış göstermiş her yıl dış ticaret fazlası verilmiştir.

Benin’de ekonomik büyümeye ve yeni kalkınma programlarının uygulanmaya konulmasına bağlı olarak talebin artacağı düşünülmektedir. Gerek mevcut ve potansiyel talebin artış yönünde olması ve gerekse ülkenin diğer bazı Afrika ülkelerine açılan bir kapı olması ihracatımızın artırılması için fırsat oluşturmaktadır. Ülkeye başlıca gıda ürünleri, sermaye malları, petrol ürünleri ihraç ederken, ülkeden pamuk, kaju fıstığı, shea yağı, tekstil ürünleri, palmiye ürünleri, deniz ürünleri ithal etmekteyiz.

### Türkiye-Benin Dış Ticaret Değerleri (1.000 dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2000	1.721	6.661	8.382	-4.940
2004	5.072	32	5.104	5.040
2008	25.434	974	26.408	24.461
2012	79.062	1.864	80.926	77.199
2013	127.436	1.697	125.739	124.042
2014	99.616	1.491	101.107	98.125
2015	79.934	2.912	82.847	77.022
2016	84.315	2.849	87.164	81.467

2017 92.928 92.928 92.928 92.928

Kaynak: TÜİK

### Türkiye'nin Benin'e İhracatında Başlıca Ürünler (1000\$)

Benin'e 2015 yılında 79 milyon dolar olan ihracatımız 2016 yılında 84 milyon dolara yükselmiştir. İhrac ettiğimiz belli başlı ürünler arasında makarna, un, kablo, kanatlı etleri, petrol yağları, çimento, maden işleme makineleri, hijyenik kağıtlar ve bisküvi yer almaktadır.

GTİP	Ürünler	2015	2016	2017
		79.920	84.307	92.928
	<b>TOPLAM İHRACAT</b>			
1902	Makarnalar ve kuskus	42.459	44.777	44.617
1101	Buğday unu	18.730	23.731	24.762
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	279	-	5.511
207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	338	262	3.047
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	51	241	1.362

Kaynak: TÜİK

### Türkiye'nin Benin'den İthalatında Başlıca Ürünler (1000\$)

Benin'den 2017 yılında ağırlıklı olarak pamuk ithalatı yapılmakla beraber, yıllar itibariyle değerlendirildiğinde düzenli ve kayda değer bir ithalat bulunmamaktadır.

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
	<b>TOPLAM İHRACAT</b>	<b>2.912</b>	<b>2.848</b>	<b>22.409</b>
5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	2.729	2.563	22.048
2306	Bitkisel yağların üretiminden (23.04-05' hariç) arta kalan küspe ve katı atıklar	0	0	316
1201	Soya fasulyesi	0	0	38

Kaynak: TÜİK

## Dış Ticaret Politikası ve Vergiler

### Dış Ticaret Politikası

1980'li yıllardan bu yana süregelen ekonomik ve finansal krizleri bertaraf etmek için hükümet, 1991 yılından itibaren ekonomik reformlar uygulamaya başlamış, bütçe ve dış ticaret açıklarının azaltılmasını hedeflemiştir. Bu bağlamda ticaret politikası reformuna özel önem verilmiştir. Reformlar öncelikle ithalat yasakları ve kotaların kaldırılmasıyla başlamıştır. İthalatta miktar kısıtlamalarının kaldırılmasından sonra, efektif olmadığı düşünülen gümrük vergileri oranları değiştirilmeye başlanmıştır. Bu reformla amaçlanan, kamu gelirlerinde fazla bir gelir kaybına yol açmadan, etkin bir gümrük tarife politikasının uygulanmasıdır. Yerli üretimin korunması amacıyla, gümrük vergileri reformu kademeli olarak uygulanmış ve iç piyasada satılan ürünlerde telafi edici vergi getirilmiştir. Benin ve Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği'nin (WAEMU) ve CFA Bölgesi'nin diğer üyeleri gümrük vergileri konusunda bir anlaşmaya varmış ve ortak gümrük tarifeleri (CET) tesis edilmiştir. Bu çerçevede ürünlere göre uygulanacak vergi oranları (% 15 dışında) aynı kalmış olup, "CET" in eski tarifeye göre asıl farkı ürün kategorilerinde ortaya çıkmaktadır.

### İthalat Rejimi

Benin'de ithalatla ilgili birçok kolaylaştırıcı önlem alınmasına rağmen, gümrük ve liman otoritelerinin uygulamaları ithalatı güçleştirmektedir. İthalatta gerekli belgeler ürüne göre değişmekte olup, talep edilen belli başlı evrak içinde, fatura, konşimento, menşe şahadetnamesi, gümrük beyannamesi, sağlık sertifikaları, çeki listesi, denetim belgesi, vs. yer almaktadır. Benin'e ithal edilecek malların yükleme öncesi denetim işlemlerinin yaptırılması gerekmektedir.

### Geçici Giriş

İthalatı yasak olmayan malların ülkeye geçici girişi mümkün bulunmaktadır. Geçici giriş için Benin Gümrükler Genel Müdürlüğü ve Ekonomi ve Maliye Bakanlığı'nın ilgili bölümünden izin alınması gerekmektedir. Girişte gümrük vergilerine mahsuben teminat alınmaktadır. Geçici ithalata konu olabilecek mallar içinde, kamu hizmetleri için kullanılacak kamyonlar, sondaj makineleri, çeşitli diğer alet ve makineler, hafif araçlar, vs. yer almaktadır. Yedek parçalar bu kapsama dahil değildir. İzin ve teminat süresi dolduğunda ilgili firmanın önünde şu seçenekler bulunmaktadır:

- Gümrük vergilerinin/farkının ödenerek, geçici ithalatın kalıcı ithalata dönüştürülmesi,
- Ürünlerin geri gönderilmesi,
- Son destinasyon belli değilse, ürünlerin destinasyon belli olana kadar bir antrepoya alınması,
- Geçici giriş izin süresinin uzatılması.

### İthalat Yasak Olan Mallar

Silah, cephaneye ve narkotiklerin ülkeye ithalatı yasaktır.

### Gümrük Tarifeleri

Benin diğer WAEMU ve CFA Bölgesi ülkeleri ile birlikte ortak gümrük tarifleri (CET) uygulamaktadır. Bir diğer deyişle CET, WAEMU üyesi ülkelerce ithal edilecek ürünlere uygulanan standart bir tarife sistemidir.

CET kapsamında uygulanan vergi ve tarifeler içinde gümrük vergisi (ürüne göre %0 ile %20 arasındadır), birlik payı (%1), istatistik vergisi (%1), ithalat dolaşım vergisi (%10) ve koruma vergisi (%10-20) yer almaktadır. Ülkede uygulanan KDV oranı %18'dir.

CET kapsamındaki gümrük tarifeleri mal grubu bazlı dörtdü bir sınıflamaya dayalıdır:

- 1- % 0 gümrük vergisi: İlaçlar ve kitaplar
- 2- % 5 gümrük vergisi: Zaruri mallar, temel hammaddeler, sermaye malları ve bazı özel girdiler (yerli sanayi tarafından kullanılan mamuller ve yarı mamuller)
- 3- % 0 gümrük vergisi: Girdiler ve ara mallar
- 4- % 20 gümrük vergisi: Nihai tüketim malları, WAEMU Bölgesi dışından ithal edilen ürünler

## **Ticari Engeller**

Benin'in CET ve WTO üyesi olması birçok ticari engelin kalkmasını sağlamıştır. Bununla birlikte gümrük işlemlerinin etkin bir şekilde yürümemesi, deniz, hava veya kara yoluyla yapılan ithalatta zaman ve para kaybına yol açabilmektedir. Diğer taraftan, limanda bir gümrüklü antrepo kiralamak teorik olarak mümkün olmakla beraber, pratikte ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır.

## **Ürün Standartları İle İlgili Uygulamalar**

Benin'in standartları genelde Fransa kaynaklıdır. Ülkede 220 volt elektrik ve metrik sistem uygulanmaktadır. Ülkede standartlarla ilgili olarak "The Benin Center for Standardization and Quality Management (CEBENOR)" isimli kuruluş yetkilidir. Kuruluşun temel amaçlarından biri, yerli ürünlerin kalitesinin artırılmasıdır. CEBENOR aynı zamanda bütün mal ve hizmetlerle ilgili resmi standartların onaylanması ve yayımından sorumludur. CEBENOR, belgelendirme kuruluşları ile işbirliği içinde çalışmaktadır.

## **Muayene**

Benin Tarım Bakanlığı bünyesindeki "DANA-Direction de l'Alimentation et de la Nutrition Appliquee (Food Safety Control Office)" isimli kuruluş gıda ürünlerinin ülkeye girişinden önce kontrollerini yapmaya yetkili tek kuruluştur. Farmakolojik malzemelerin kontrolü ise Benin Sağlık Bakanlığı'na bağlı "Direction des Pharmacies" (Pharmaceutical Products Control Office) isimli kuruluş tarafından yapılmaktadır.

## **Uygunluk Belgesi**

Uygunluk belgesi işlemleri birçok kamu ve özel kuruluş tarafından yapılabilmektedir (Food Safety Control Office (DANA), the Department of Pharmacies, the Department of Metrology and Quality Standards, sevk öncesi denetim hizmeti veren kuruluşlar, vs.).

## **Etiketleme**

Ülkede etiketleme ile ilgili olarak belirlenmiş kesin kurallar ve mevzuat bulunmamakla birlikte, etiketleme ve işaretleme ithal edilen ürünlerde büyük önem arz etmektedir. Ürün üzerinde ürünün adı, ithal olduğunu belirten yazı, üretim yeri, üretim tarihi ve son kullanım tarihi yer alması asgari koşuldur. Ayrıca Benin kanunlarına göre; öyle olmadığı halde Benin veya Benin'in marka koruma anlaşması imzaladığı bir ülke menşeli olduğu iddia edilen malların ihracatı ve ithalatı yasaktır.



## Doğrudan Yabancı Yatırımlar

### Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Benin Afrika'da ve Batı Afrika'da en az doğrudan yabancı sermaye çeken ülkelerden biridir. Yabancı yatırımların önemli bir bölümü ülkeye 1990 yılından sonra ve özelleştirmeler neticesinde girmiştir. Yatırımlarda Lübnan, Hindistan, Almanya, Fransa ve diğer batı ülkeleri ön sıralarda gelmektedir. Ülkede tekstil, sigara, çimento ve içki sektörlerinde faaliyet gösteren birçok firma yabancı yatırımcılar tarafından satın alınmıştır. Ayrıca, turizm ve ticaret sektörleri de yabancı yatırımların yoğunlaştığı sektörler içinde bulunmaktadır. Ülkede hükümet tarafından potansiyel olduğu belirtilen belli başlı yatırım alanları içinde gıda sanayi, pamuk işleme sanayi, telekomünikasyon, bilgi teknolojileri ve turizm yer almaktadır.

### Serbest Bölgeler

Cotonou Limanı'nda, Benin'in denize erişimi olmayan komşuları Burkina Faso ve Nijer'e yapılan ithalat için kullanılan bir serbest bölge bulunmaktadır. Ancak yabancı ithalatçılar Cotonou Limanı'ndaki olumsuz işletme koşulları nedeniyle serbest bölgeden yeterince yararlanamadıklarından şikayet etmektedirler. Cotonou'nun kuzeyinde yer alan Seme'de yeni bir serbest bölge kurulması planlanmaktadır.

## Pazar ile İlgili Bilgiler

### Dağıtım Kanalları

Benin pazarı dünya ölçeğinde oldukça küçük bir pazardır. Bununla birlikte komşu ülkelere re-export imkanları da dikkate alındığında Benin'i 150 milyonluk bir pazar olarak görmek yanlış olmaz.

Benin'de nüfus büyük ölçüde ülkenin güneyinde, Cotonou ve civarında yoğunlaşmıştır. Bu nedenle mal ve hizmetlerin kullanıcılarının çoğunluğu da bu bölgededir. Perakende piyasası çok segmentli olmakla beraber, genelde hem perakendeciler hem de tüketiciler merkezi pazar yerlerinde toplanmışlardır. Toptancı piyasasında daha ziyade Lübnanlı, Hintli, Pakistanlı ve Çinli tüccarlar hakimdir. Cotonou'daki Dantokpa pazarı Batı Afrika'daki en büyük pazarlardan birisidir. Nijerya tarafından birçok ithal kısıtlamalarına maruz kalsa da Benin'den Nijerya'ya yapılan re-export, Nijerya pazarına ulaşmak için önemli bir araç durumundadır.

### Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Bir acente veya dağıtımçı aracılığıyla çalışılması, mal bedelinin ödenmesinin sorumluluğunun acentede olması nedeniyle riskleri ve maliyetleri azaltmakta ve pazarda devamlılığı korumak için yararlı olmaktadır. Bu nedenle Benin piyasasına bir acente veya dağıtımçı aracılığıyla girilmesi en etkili yöntem olarak görülmektedir. İş görüşmelerinin yüz-yüze yapılması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca tanıtım malzemelerinin Fransızca veya Fransızca-İngilizce olarak hazırlanması yararlı olacaktır. Teknolojik yetersizlikler nedeniyle ülkede elektronik ticaret çok yaygın değildir. Bununla birlikte mobil telefonlar aracılığıyla tanıtım amaçlı mesaj gönderilmesi yaygın bir promosyon tekniğidir. Bazı reklam ve iletişim firmaları, TV programları ve gazeteler aracılığıyla doğrudan pazarlama yapmak mümkündür. Ancak bu pazarlama tekniği ülkede yeterince yaygın değildir. Aynı şekilde, bazı araç kiralama şirketleri dışında franchising uygulamaları da gelişmemiştir.

## **Kamu Alımları**

Kamu alımları ÷lkedeki kamu ihale mevzuatına göre yapılmaktadır. İhaleler ÷lkedeki büyük gazetelerde ve www.gouv.bj isimli web sitesinde yayınlanmaktadır. Tekliflerin Fransızca olarak hazırlanması gerekmektedir. Kamu ihalesi açılan belli başlı alanlar içinde enerji, yol ve köprü yapımı, inşaat, tarımsal ekipman, motorlu taşıtlar, sağlık, güvenlik ekipmanları, medikal ürünler, vs. yer almaktadır.

## **Reklam ve Promosyon**

Tüm ÷lkeyi kapsayan çeşitli iletişim araçları mevcuttur. ÷lkede 20 radyo istasyonu ve 5 televizyon istasyonu bulunmakta, 20 günlük gazete yayınlanmaktadır. Bunların dışında çeşitli web sitelerinde de reklam verme imkanı vardır.

## **Satış Sonrası Hizmetler**

Benin'de iş yapmak isteyen firmaların satış sonrası hizmetleri eksiksiz yerine getirmesi ticari başarıları açısından büyük önem taşımaktadır. ÷lkede alıcılar genel olarak satın alınan ürünle ilgili satış sonrası hizmetlerin fiyata dahil olduğunu düşünmektedirler. Bu nedenle mal ihracından önce satış sonrası hizmetlerin nasıl verileceği konusunda alıcıyla önceden mutabık kalınması önem arz etmektedir.

## **Ulaşım ve Taşımacılık Maliyetleri**

Cotonou'da yer alan Cotonou Havaalanı ile Cotonou Limanı uluslararası nakliyede kullanılan limanlardır. ÷lke içi nakliye ağırlıklı olarak kara ve demir yolu ile yapılmaktadır. Ayrıca iç hat uçuşları da mevcuttur.

Benin'e ihracatta, lojistikle ilgili en önemli sorunlardan biri deniz yoluyla parsiyel taşımacılık imkanlarının yetersiz ve pahalı olmasıdır. Deniz yoluyla gönderilecek mallarda tahmini ithalat süresi ve maliyetleri aşağıda yer almaktadır.

**Varsayımlar:** Gönderilecek malın standart kuru yük olduğu, kargonun tehlikeli mal içermediği, soğutma gerekmediği, uluslararası standart belgelerin dışında belge istenmediği, 20 feet konteyner kullanıldığı varsayılmıştır. Süre hesaplamasına geminin limana gelmesi ile yükün depoya taşınması arasındaki prosedürler dahildir. Denizde taşıma esnasında geçen süre ve deniz taşıma ücreti hesaplamaların dışındadır. Maliyet hesaplarına doküman, gümrükleme ve teknik kontrol, terminal elleçleme ve dahili nakliye masrafları dahildir. Hesaplamalara gümrük vergileri ve diğer ticaret vergileri dahil değildir.

## Faydalı Bilgiler

### Türkiye-Benin İş Konseyi

Kuruluş Yılı: 2015

**Türk Tarafı Başkanı:** Adnan Bostan

**Firma / Unvan:** Adnan Bostan Mobilya Dek.Yap.San.Tic.Ltd.Şti./ Yönetim Kurulu Başkanı

**Karşı Kanat:** Benin Ticaret ve Sanayi Odası

**Karşı Kanat Başkanı:** Jean Baptiste Satchivi

**Web Adresi:** [www.ccibenin.org](http://www.ccibenin.org)

## Yürütme Kurulu Üyeleri

Ad	Soyad	Firma	Konsey Unvanı
Adnan	Bostan	Adnan Bostan Mobilya Dek.Yap.San.Tic.Ltd.Şti.	İş Konseyi Başkanı
Güven Barış	Yüksel	Kar-El Yapı Mlz.Tur.Ltd.Şti.	İş Konseyi Başkan Yardımcısı
Hıfı	Soydemir	Motus Otomotiv Makine ve Metalurji San. ve Tic. A.Ş.	İş Konseyi Başkan Yardımcısı
Beşir	Uğur	Beta Gıda San.Tic. A.Ş.	İş Konseyi YK Üyesi
Hilmi	Hanta	Beta Transformatör Elektromekanik Ltd.	İş Konseyi YK Üyesi
Esmeray	Dönmez	Dönmezler Bah. Kur. Gıda Ürn. Teks. İnş İth. İht. San. Tic. Ltd. Şti.	İş Konseyi YK Üyesi
Halit	İnci	İnci Grup	İş Konseyi YK Üyesi
Güven	Balkan	Mng Holding A.Ş.	İş Konseyi YK Üyesi
Erhan	Sayın	Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	İş Konseyi YK Üyesi
Ali	Al	Zivella Mobilya İnşaat Sanayi Ticaret Ltd. Şti.	İş Konseyi YK Üyesi

## İş Konseyi Çalışan Bilgileri

Barış Çuvalcı, Afrika Bölge Koordinatörü, +90 212 339 50 32

Evren Doğan, İş Konseyi Koordinatörü, +90 212 339 50 51

İlkimeylül Biçer, İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı, +90 212 339 50 70

Saadet Gülmez, İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı, +90 212 339 50 61

Aydan Er, İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı +90 212 339 50 72

Talha Usluoğlu, İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı, +90 212 339 50 46

**E-posta:** africa@deik.org.tr

## İletişim

### **Türkiye Cumhuriyeti Kotonu Büyükelçiliği Büyükelçi Turgut Kural**

Ambassade de Turquie Benin Marina Hotel  
Boulevard de la Marina 01 B.P. 1901 Cotonou, Benin  
**E-mail:** [ambassade.rabat@mfa.gov.tr](mailto:ambassade.rabat@mfa.gov.tr)  
**Web:** <http://kotonu.be.mfa.gov.tr/>

### **Benin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı**

**Tel:** +229 21 33 33 73  
**Faks:** +229 21 30 70 42  
**E-mail:** [dgce@mic.bj](mailto:dgce@mic.bj)  
**Web:** <http://www.mic.bj>

### **Benin Ekonomi ve Maliye Bakanlığı**

01 BP 2354 Cotonou - zone administrative Route de l'Aéroport  
**Tel:** +229 21 30 87 85 /+229 21 30 58 75  
**Faks:** +229 21 30 58 96  
**E-mail:** [root@finances.bj](mailto:root@finances.bj)  
**Web:** <http://www.finances.bj>

### **Benin Sanayi ve Ticaret Odası**

01 BP 31 Cotonou (Rep. du Bénin)  
**Tel:** +229 21 31 43 86/ 21 31 20 81/ 21 31 12 38  
**Faks:** +229 21 31 32 99  
**E-mail:** [ccib@bow.intnet.bj](mailto:ccib@bow.intnet.bj)  
**Web:** <http://www.ccibenin.org>

### **Benin Dış Ticaret Merkezi**

Place du Souvenir - 01 BP 1254 Cotonou  
**Tel:** 229 30 13 20 / 30 13 97  
**Faks:** 229 30 04 36  
**E-mail:** [cbce@bow.intnet.bj](mailto:cbce@bow.intnet.bj)  
**Web:** <http://www.cbce.africa-web.org/>

### **Batı Afrika Merkez Bankası – BCEAO**

**Web:** <http://www.bceao.int>  
**E-mail:** [webmaster@bceao.int](mailto:webmaster@bceao.int)